

Viðmerking:

Fullveldi og tann berandi vinnan

Undir orðaskiftinum á lögtingi í seinastu viku um uppskot Javnaðarflokksins um ein fløgugrunn til fiskivinnuna kom fram eitt ávíst orðaskifti, sum kortini ikki bar á mál í samband við tað, ið lagt varð upp til.

Samgongan innanhýsis trupulleikar

Samgongan hevur havt innanhýsis trupulleikar av einari játtan upp á 40 mió. kr., atlað sum fløgustuðul til nýgerð innan ferðavinnuna, men hesari ætlan hevur Tjóðveldisflokkurin sett seg upp imóti, tí sum fært verður fram, so skal vinnan klára seg uttan stuðul á nakran hátt frá landskassanum, og sagt verður, at fiskivinnan má klára seg undir galdandi marknaðartrygging.

Sagt verður somuleiðis, at vit mugu ikki koma aftur í somu støðu, sum í 80-umum!

Tað kann vera rættuliga áhugavert at hyggja nærri eftir, hvørjar umstøðurnar vóru í 80-umum í mun til, hvussu tær eru í dag, og hvussu hetta væntandi fer at laga seg í mun til fullveldisætlanina, soleiðis at Føroyar skulu klára seg uttan danska ríkisstuðulin, men at Føroyar skulu klára

seg við tí, ið í høvuðsheituni fiskivinnan megnar at kasta av sær til samfelagið.

Vinnan ikki rakstrarstuðul

Undirritaði vil í hesum sambandi undirstrika, at Fólka-flokkurin hevur gingið á odda fyri at avtaka tann sokallaða rakstrarstuðulin, men tá talan er um mögulegan fløgustuðul, sum er »eingangsstuðul« fyri at hjálpa sokallaðum íngongdseturum, so er flokkurin við, sjálvandi undir skipaðum viðurskiftum.

Hvør umsat figgarliga ófórni?

Ófórni kreppuna var galdandi stuðulsskipan, bæði hvat fiskiprísir viðvætt, men í serligan mun tann veðhaldsskipan, ið var galdandi í samband við lán til fløgu í fiskiskip. Hetta bar við sær, at í flestu forom einki fyrilit var fyri kostnaði av gjörðum fløgum, at upphæddirnar ikki vóru gjørdar í mun til, hvat veidimöguleikarnir kundu bera, fyri ikki at tala um tann óveruliga eginpening, ið higartil gjørdar avhoyringar hava avdúkað.

Í hesum sambandi undrar tað undirritaða, at lötingsmenn í tíð og ótíð nýta orð

frá bankamonnum sum ráðgevarar fyri, hvussu nógv lögtingið eigur »blanda« seg figgarliga upp í fiskivinnuna, tí hvør var tað, sum umsat og »formidlaði« yvirfiggingina, ella sum figgjaði tann væntandi eginpening, ella hvør visti best um, at flestu fløgustættanirnar ikki vóru burðardiggar, og hvør var tað, ið bar tað samlaðu rokningina til landskassan og skattaborgararnar, vóru tað ikki júst bankarnir?

Fiskiveiðitreytirnar: Mugu lagast eftir føroyskum fyrirtreytum!

Figgarligu fyrirtreytirnar hjá fiskivinnuni í dag eru lagaðar eftir umstøðunum íroknað tann danska ríkisstuðulin til samlaða búskapin. Hetta snýr seg um skatt- og avgjaldsskipan, hyrvaftalir v.m. Fiskivinnan virkar ikki undir fríum viðurskiftum, tí við fiskivísingum frá lögtingi er grunnurin byttur sundur eftir ávísam mynstri við fríðingum og við fiskirættindum til ymiskar veiðihættir, eins og rættindini hjá ymiskum skipabólkunum eru ásett við fiskidøgum. Her er sjálvsagt talan um fiskiflotan á nærlæidunum.

Annað skal til enn eitt sjálvstjórnarborð!

Skal føroyska samfelagið greiða síni viðurskifti uttan danska stuðulin, so skulu aðrar umleggingar til í samfelagnum, enn bert at »húsa« betur. Í lotuni sæst best, at flokkar ikki vilja inn á hesi viðurskifti, samstundis sum tað tykist, sum at landskassin er vorðin eitt sjálvstjórnarborð í samband við lønarhækkingar v.m.

Kortini er greitt, at tann neyðugi politikarurin ikki kann gjøgnumførast, fyrr enn vit einsamallir ráða í egnum landi, men í hesi fyrirreikingartíð er neyðugt, at vit frá høvuðsstovninum undir sjálvstýrisætlanini siggja nokur verulig tekin! Men hetta er illt at fáa eyga á í lotuni!

Eyðun Vidverð

ALS-gjaldið lækkar

Stýrið fyri Arbeiðsloysisskipanina hevur samtykt frá 1. jan. 2000 at seta ALS-gjaldið niður við 0,25 prosentum frá tveimum til 1,75 prosent. Harafturat verður ALS-gjaldið frá 1. juli 2000 lækkað við 0,25

prosentum til 1,5 prosent. Nýggjur stjórn verður settur á Arbeiðsskipanini í næstum. Freistin at søkja var úti týsdagin 23. nov. Inn vóru tá komnar sjei umsóknir.

Karin Kjølborg

Við fimleikakvøðu

takkar áhugabólkurin teimum, ið stuðlaðu móttøkuni á Stórheyggi, tá ið reiðskapsfimleikararnir komu aftur frá Ynys Mon 2. aug. 1999.

Stuðlarnir vóru:
P/F Restorffs Bryggjari
P/F Sveinsgahandil
P/F Thomas Dam á Hálsi
Mylan
Bakaríð í SMS
Fimleikafelagið Støkk
Havnar Fimleikafelag
Fimleikafelagið Ljósíð
Ítróttarsamband Føroya (ISF)

Takk Havnar Hornorkestur fyri tykkara stuðul og øllum tykkum sum hjálptu til at gera hátíðarhaldi hugnaligt.

Høgni Hoydal ið mætti vega Føroya Landsstýri, Heðin Mortensen og formaður í ISF og Leivur Hansen ið mætti vegna Tórshavnar Býráð, eiga stóra tøkk uppiborna fyri roður við góðum og stímblandið orðum.

Somuleiðis takka vit fyri blómutsýsni frá Føroya Fimleikasambandi, Runavíkar býráð og Tórshavnar Býráð. Eisini ein stór tøkk til Tórshavnar Býráð fyri heiðursnálir til allar fimleikararnar.

Við fimleikakvøðu áhugabólkurin v/ Erla Leitisstein Hansen, Jónvør Johansen, Erla Pállson og Jóna Hentze

So hendi tað aftur

Tíðindaskriv frá Starvsmannafelagnum

Ósemjan á Innheitingini á Toll- og Skattstovu Føroya er enn eitt av mongu dømunum um, hvussu illa tann bólgandi meginfyrirlesing virkar aftaná umfatandi bygnadarbrotyngingar.

Meginfyrirlesing er nógv útbýgd við nýggjum leiðarum, sum hvørki hava fyrirsitingarligar tianshaldur leiðsluroyndir. Størsti trupulleikin hjá Starvsmannafelagnum er, at vargur er komin í umsitingina. Ein sáttmáli er undirskrivaður av báðum partum, men meginparturin av almennu leiðslunum kenna ikki innihaldið í honum, og bróta ferð aftaná ferð fleiri reglur.

§ 2 í sáttmálanum sigur, at tá umfatandi brotynging henda á einum arbeiðsplássi skulu starvsfólkini hava boð um hetta í góðari tíð fyri at fáa høvi til at vera við í tilrættaleggingini. Bygnadarbrotyngingar hava fært við sær, at henda regla ferð eftir ferð verður brotin - eitt dømi var málið um Landsverkfrøðing. Í samband við umskipan av Figgarimálastýrinum var upprunliga ætlanin, at Innheitingin skuldi flyta saman við Gjaldstovuni í Albert Hall, men tá tað kom til stykkis,

var ikki pláss fyri økinum. Í staðin varð ókið lagt undir Toll og Skattstovu uttan at starvsfólkid varð tikið við upp á ráð ella eftirspurn og samstundis vóru frábøðar aðrar munandi brotyngingar. Hetta hevði m.a. við sær, at fyrrverandi ókisstjórnin gjørdi av at siga seg úr starvi.

Nýskipanardeildin á Løgmannsskrivstovu hevur sett í gildi ein starvsfólkapolitikk, sum teirra egna leiðslur onga virðing hava fyri.

Ta vend sum ósemjan á Innheitingini hevur fingið seinastu vikuna, fata vit sum grundleggjandi álop á allan organisatiónsrætt hjá fakfeløgum og taka vit hetta í størsta álvara. Vit fara undir ongum umstøðum at góðtaka at almennar leiðslur loypa á megineðrina í fakfeløgum og burturvísa álitisfólkum, sum gera sína skyldur sambært sáttmálanum, § 3 stk. 6 sigur, at álitisfólk hava rætt og skyldu til at tingsat við deildar- og stovnsleiðslur um øll mál, sum hava týðning fyri starvsfólkid og stovnin. Er álitisfólkid ikki nøgt við avgerð leiðslunnar, skulu tey leggja málið fyri felagið.

Óg tað er hetta, sum er hent á Innheitingini. Álitisfólkini fingi ikki loyst málið og felagið hevur tikið yvir. Men leiðslan á Innheitingini noktar at tosa við felagið, og vil bert tosa við starvsfólkini ein og ein.

Leiðslan á Toll- og Skattstovu sigur, at álitisfólkini hava egið við til ófrið við at boðsenda starvsfólkunum á fund í arbeiðstíðini. Álitisfólkini hava ikki gjørt annað enn eftir boðum frá nevndini í Starvsmannafelagnum, at biðja starvsfólkini koma á fakligan fund hjá felagnum, tí stóðan á stovninum var so álvarsum, at fólkini fingi ikki arbeiði. Vit hava sum fakfelag rætt til at kalla limirnar saman til fakligan fund, tá ósemjur eru. Tá ovára leiðslan ikki tekur um endan og fær stovnin at virka, hvør skal so annars gera tað enn Starvsmannafelagið.

Í brævaskeftinum sum hevur verið millum Innheitingina og felagið, visir leiðslan á Toll- og Skattstovu á reglur sum eru galdandi í donskum arbeiðsrett, og vit merkja dag og dagliga at rættarpraksis sum er galdandi fyri danskan arbeiðsrett verður

spakuliga lírkað inn á okkum.

Hvat siga politikkarar og almennar leiðslur til at ein stovnur liggur lami í eina heila viku? Hetta tí at álitisfólk gera sínar skyldur og vísa á at stovnurin als ikki virkar, og afturfyri verða víst burtur úr starvi. Álitisfólkini verða lögð undir ikki at vilja tosa við stjóran Óla Heinesen. Hetta er beinleiðis ósatt. Álitisfólkini hava sjálvi havt uppskot um at tosa við stjóran, men hava frá deildarleiðaranum fingið at vita, at tað hava tey ikki heimild til. 11. nov. royndu tey starvsfólk saman við einum prosjektleiðara hjá Toll- og Skattstovu, at fáa fund við Óla Heinesen, men hetta varð blankt avvist, og vóru tey víst aftur til deildarleiðaran á Innheitingini.

Tá stóðan gerst so fastlæst má felagið traðkað til, og hjálpa álitisfólkunum og leiðsluni at loysa trupulleikan.

Í skrivi sínum tann 28. nov. vísa stjóran á Toll- og Skattstovu og ókisstjórnin til skriv frá Starvsmannafelagnum dagfest 25.11.1999, og siga m.a. har, at starvsfólkini á Innheitingini hava skipað fyri arbeiðs-

steði tí at tey ikki kunnu koma á tal við leiðsluna og at hetta ikki er rætt. Fyri góðan ordans skuld skal verða endurgivið at tað, sum stóð í umrødda skrivi var hetta:

1. Álitisfólkini á Innheitingini hava roynt, samb. § 3, stk. 6, at tingsat við leiðsluna um mál, sum hava týðning fyri starvsfólkini og stovnin. Hetta hevur ikki eydnast, og hava tey so lagt málið fyri felagið.
2. Toll- og Skattstovan kann ikki krevja, at onnur starvsfólk skulu veljast til álitisfólk, enn tey, sum starvsfólkini hava valt, samb. § 3, stk. 1, og er tað sambært sáttmálanum bert Starvsmannafelagið sum góðkennir valið av álitisfólkunum.
3. Øll gongdin í málinum, frá fyrstan tíð, er hvørki sambært § 2 í sáttmálanum, um brotynging í arbeiðsgongd og um brotynging av starvsfólkapolitikkin hjá Løgmannsskrivstovu, og tí fer Starvsmannafelagið ikki at góðtaka uppskot tykkara til loysn av málinum.
4. Starvsmannafelagið kem-

ur undir ongum umstøðum at góðtaka burturvísing av álitisfólkunum, og verður Toll- og Skattstovan tí biðin um treyta-leyst at taka tær aftur.

5. Vit vilja enn einaferð heita á Toll- og Skattstovu um at koma á fund um málið at tosa um upprunatrupulleikarnar, sum ikki eydnast álitisfólkunum at koma á tal við tykkum um, og sum eru orsök til verandi støðu.

Aftursvarið hjá Toll- og Skattstovu var, at øll starvsfólkini á Innheitingini fingi eitt borið bræv, har sagt varð, at tey eru at rokna sum rýmd úr tenastu um tey ikki koma til arbeiðis, og at tey kunnu rokna við einum endurgjaldskrivi.

Vit hava fleiri ferðir biðið um fund um málið, men hava hvørja ferð fingið at vita, at Toll- og Skattstovan hevur einki at tosa við felagið um. Vit eru framvegis til reiðar at finna eina loysn, so at hetta óneyðuga stríð kann verða loyst sum skjóttast, og eru altíð til reiðar at koma á fund.